

Η ΚΟΡΗ ΤΟΥ ΠΟΙΗΤΟΥ

ΠΟ τὸ σφρίγος τὸ πνευματικόν, ὑπὸ τὴν ἔντα-
σιν τῶν ἀκτίνων ἀρρενωπῶν ποιητικῶν ἐμπνεύ-
σεων, ἐκυσφορήθη ἢ παρθένος.

Μὲ τὰ ἄσματα καὶ τὰς στροφάς καὶ τὰ θού-
ρια καὶ τοὺς ἐθνικούς παιᾶνας καὶ τὰ ἐλεγεία
ἠϋξήθη εἰς σῶμα καὶ κάλλος.

Καὶ ἡ χάρις ἀνεπτύσσεται εἰς θέλγητρα. Καὶ
τὰ θέλγητρα κατέληγον εἰς τὴν ἐξιδανίκευσιν
τῶν αἰσθημάτων, τὰ ὅποια ἐβλάστανον ὑπὸ τὴν
σκέπην ἀρτίως πνευματικῆς καὶ καιωνικῆς μορφώσεως.

Θνήσκων ὁ πατὴρ τὴν ἀφῆκε ^{*} παιδίσκην. Καὶ ἡ παιδίσκη αὐτὴ ἐκ-
τοτε ἔζη ὡς ἡ τελευταία ποίησις τοῦ πατρὸς, ὡς τὸ τελευταῖον ὄνειρον
τοῦ ποιητοῦ....

Ἐζῆ ἡ "Ολγα" Ἀριστ. Βαλαωρίτου, ὅπως ζῆ μία ἀκτίς, εἰς ἴασμος,
ἐν στρουθίον. Τὴν ζωὴν τοῦ αἰσθήματος καὶ τοῦ φωτός· τὴν ζωὴν τῶν
μύρων καὶ τῶν κελυθμάτων. Ζωὴν συγκρατουμένην ἀπὸ τοὺς παλμοὺς
τῶν βουκαλημάτων μόνον.

Ἄλλ' ἡ τοιαύτη ζωὴ—ἀλλοίμονον!—εἶνε πολὺ σύντομος.

Καὶ ἡ "Ολγα" ἀπέθανεν.

Τὰς τελευταίας μελαγχολικὰς ἡμέρας τῆς διήλθεν ὑπὸ τὰ πυκνὰ φυλ-
λώματα τῆς Κηφισσιᾶς.

Τὸ βλέμμα τῆς ἐναμίλλως μὲ τὴν καρδίαν — τὸ πρῶτον, θυρίς τῆς
δευτέρας — διηνοίγετο ὅλον ἐν μέσῳ ἀνθηρᾶς βλαστήσεως, γύρω πανο-
ράματος χαριέντος φύσεως φιληδόνου.

Καὶ ὅσῳ ἐνισχύετο ἐν τῇ φορᾷ τοῦ αἰσθήματος ἡ καρδία, τόσῳ τὸ λε-
πτοφυὲς ἐξ ἑτέρου σώμα ὠχρία, ἐνέδιδεν εἰς τὸν πυρετὸν καὶ τὴν ἐξάν-
τλησιν.

Αἱ ὥραι παρήρχονται ἐν ὄνειρῳ, ἀλλ' ἡ σὰρξ ὑπεσκάπτετο, ἐκλε-
νεῖτο.

Ἡ νόσος κρυφῆ, ὡσεὶ μὴ τολμῶσα νὰ ἐγγίση ἀποτόμως τὴν ἀβρᾶν
σάρκα, ἤρχετο σκεπασμένη μὲ ρόδα.

Ἀκριβῶς, ὅπως τὸν δριμύτερον πόνον κρύπτομεν πολλάκις ὑπὸ τὸ
μειδίωμα.

Καὶ ἔζη καὶ διήρχετο τὰς συστάδας τῶν ἀνθέων μὲ ἐν ὄνειρον ἐν τῇ
ψυχῇ—ὄνειρον σῆμοι! ἀνεκτέλεστον.

Αί πρώται θερμοί· ἡμέραι τοῦ Ἰουλίου ἀπεμύζων τὰ φύλλα καὶ ἀπερρόφων τὰ μῦρα τῶν ὑστᾶτων τοῦ ἔαρος ἀνθῶν, αἱ δὲ νύκτες σελινοφεγγαίς, ἐφώτιζον τὴν ἡρεμον ἐκείνην καὶ σιγγελὴν νέκρωσιν τῶν πετάλων.

Μίαν τοιαύτην νύκτα ἐκοιμήθη ἡ κόρη τοῦ ποιητοῦ ἡσυχα, μὲ πνοὴν μόλις διαφαινομένην.

Περὶ τὸ λυκαυγᾶς ἀρυπνίζεται μὲ τὸ στήθος πιεζόμενον ὑπὸ δυσπνοίας.

Ὁ ἥλιος ἀνατέλλει, ἀλλ' ἡ ζωὴ τῆς δύνει.

Ἡ κόρη ἔσπευσε νὰ συναντήσῃ τὸν περιπαθῆ ψάλτην τῶν «Μνημοσύνων»....

Ἡ καρδία, ἣτις ἐθανάτωσε τὸν πατέρα, αὐτὴ ἡ καρδία ἐξήπλωσε νεκρὰν καὶ τὴν κόρην. Καὶ αἱ δύο καρδίαι ἀπέθανον ἐνωρίς, διότι ἠσθάνθησαν πολὺ βαθέως τὰ αἰσθήματα καὶ τὰς ἀπογοητεύσεις.

Πῶς νὰ ζήσῃ ἡ ὑπαρξίς ἐκείνη ἡ διαφανής, θὰ ἔλεγέ τις, ἡ ὄναιρόπλαστος;

Καὶ ἀρῆκε τὴν τελευταίαν πνοὴν—ὅ.τι τὴν συνέδιδε πρὸς τὴν γῆν—ἀνάμεσα εἰς τὸ μοσχοβόλημα τῶν κήπων τῆς δεροσολούστου Κηροισαΐας, μακρὰν τοῦ κόσμου, μακρὰν τῆς πόλεως.

Αὐτὸς ὁ θάνατός τῆς, προσελθὼν ἐξ ἀναμιμίας, ἐκ παγετώδους πυρετοῦ, προδίδει τὸ εὐθραυστον τοῦ ὀργανισμοῦ τῆς, τὴν λεπτοφυᾶ παρθένον, ἥς σῶμα καὶ πνεῦμα ἡμιλλῶντο ἐν ἀθρότητι καὶ γλυκυτάτηι.

Σαβανωμένη μὲ τοὺς λευκοὺς τῆς παρθενίας πέπλους, μὲ τὸν νυμφικὸν στέφανον ἐπὶ μετώπου ψυχροῦ, μὲ τὰς χεῖρας συνδεδεμένας, ἡ κόρη τοῦ ποιητοῦ ἔφυγε μακρὰν τῶν Ἀθηνῶν, νεκρά.

Κόρη τοῦ Βάρδου τῶν ἐθνικῶν ὄνειροπολημάτων καὶ πόθων, κόρη ποιητοῦ ὄντως ἐθνικοῦ, ἀπροσβλήτου ἐν τῇ ἐθνικῇ συνειδήσει, ποιητικὸν ἐπόθησε τὸν τάφον.

Προαισθανθεῖσα τὸν θάνατόν τῆς, ἐζήτησε νὰ ταρῆ πλησίον τοῦ ἐμπνευσμένου πατρός τῆς. Ἦτο ἡ τελευταία ἐντολή, ἡ μόνη χάρις ἣν ἐζήτησε: τὸ κομψὸν σῶμά τῆς ν' ἀναπαυθῆ εἰς τὸν οἰκογενειακὸν ἐν Μαδουρῇ τάφον, παρὰ τὸ κῦμα τῆς θαλάσσης.

Καὶ ὑπὸ τοὺς εἰλικρινεῖς θρήνους καὶ τῶν θαυμαστῶν αὐτῆς καὶ τῶν θαυμαστῶν τοῦ πατρός τῆς, ἐκείνου, ὅστις ἔαν ἔζη θὰ ἦτο ὁ μόνος, ὅστις θὰ ἠδύνατο ἄξιον νὰ τῇ γράψῃ ἐλεγείον, ἀπεχωρίσθη τῶν Ἀθηνῶν.

Ὁ εὐσεβὴς πόθος τῆς γλυκυτάτης καὶ μουσοφίλου παρθένου ἐπληρώθη.

Ἀπαλὸν καὶ γλυκὸν τὸ κῦμα ὤθησε τὴν νεκροπομπὴν νῆα καὶ ἔφερε τὴν ποντοπόρον, ἀλλ' ἀψυχὸν ταξειδιώτισαν πλησίον τῆς μεγάλης καρδίας τοῦ ποιητοῦ καὶ γαλήνιον παρέδωκε τὸ σκήνωμα τῆς ὄναιρώδους κόρης εἰς τὰ σκελεθρωμένα στήθη τοῦ πατρός, ὅστις τόσον ἐπόησεν ἐν τῇ ζωῇ.

Καὶ ἐναπετίθη ἐκεῖ καὶ τὰ λευκὰ ἄνθη μὲ τὰ ὅποια ἐστόλισαν, ἐσκέ-

πασαν οί Ἀθηναῖοι τῆς Ὀλγας τὸ φέρετρον, ἐσκόρπισαν ὡς εὐσεβῆ χάρι-
 ρετισμὸν τὸ μῦρον των εἰς τὸν τάφον τοῦ ποιητοῦ.

Τὴν νεκρὰν ὑπεδέχθησαν οἱ χωρικοὶ τῆς νησίδος με δῆδας φλογο-
 βόλους.

Καὶ ἀπὸ τὸ ἄφθονον, τὸ τρέμον, τὸ μελαγχολικὸν καὶ πένθιμον φῶς
 τῶν λαμπάδων, οἷαι ἤρμοζον εἰς τὴν ἐκλεκτὴν νύμφην τοῦ θανάτου, ὑπὸ
 τὴν ἐξόχως ποιητικὴν καὶ ἀρχαιοπρεπῆ ἐκείνην συνωδίαν ἤχθη τὸ φέρε-
 τρον εἰς τὸν μοιραῖον σταθμὸν.

Ἰπὸ τὸ φεγγοβόλημα ἐκείνο ποῖα ἐθάπτετο ζωή! Καὶ ἐτρεμόσθουν
 αἱ λάμψεις καὶ αἱ φλόγες εἰλίσσοντο εἰς τὴν αὖραν, ὡς ποιητικαὶ ἐμ-
 πνεύσεις φεύγουσαι εἰς τὴν ἐπέλασιν τοῦ θανάτου.

Παρὰ τὴν ἐλαίαν κάθωθεν τῆς ὁποίας καθήμενος ἐνεπνέετο καὶ ἐστι-
 χούργει ὁ ἐπιφανὴς ποιητής, ἐκεῖ παρὰ τὰς αὐτὰς ρίζας καὶ παρὰ τὰ
 λείψανα τοῦ πατρὸς ἐτάφη μία ἁρμονία — ἡ Ὀλγα Βαλαωρίτου — ἀνε-
 παύθη διὰ παντὸς μία ὑπαρξίς ἀνθηρὰ καὶ μελιχρία, ἀβρὰ παρθένος —
 ἄγγελος ἀθανασίας.

ΔΑΦΝΙΣ

ΟΛΓΑ ΒΑΛΑΩΡΙΤΟΥ

Ἄν εἶμαι Χάρος χαλαστής, εἶμαι καὶ Χάρος πλάστης!
 Ἐοὖ κ' ἂν ἐξήσες ἐδῶ γιὰ ἐν' ἄλλον κόσμον ἐπλάστης,
 Κ' ἔρχομαι Χάρος λυτρωτής, κ' ἀπλόων καὶ σὲ πόνου
 Κ' ἐκεῖ ποῦ ἀνοίξουν οἱ ψυχές, ἐκεῖ ἀπαλὰ σὲ γέρονω.

Ἄν εἶμαι Χάρος χαλαστής, εἶμαι καὶ Χάρος πλάστης,
 Ἐγὼ σὲ κίπτουε σ' ὀδηγῶ ποῦ σὺ ὄνειροφαντάστεις,
 Π' ἄλλοτε τοῦε ἐστόλιζες, προτοῦ τὰ μάτια ἀνοίξεις,
 Κ' ἔροθεις ἐδῶ στὴν ἀσχημά, τόση ὁμορφιά νὰ δεῖξεις.

Ἄν εἶμαι Χάρος χαλαστής, εἶμαι καὶ Χάρος πλάστης,
 Τῆς ἁρμονίης τῆς μυστικῆς ποῦ τὲς ψυχαφογγράστεις,
 Θὰ τῆς ἀκούσης καθαρὰ μέσ' στὸν πλατὺν αἰθέρα.
 Ποῦ λάμπει ἡ ἀβασίλευτη κ' ἡ μαγεμένη ἡμέρα.

Ἄν εἶμαι Χάρος χαλαστής, εἶμαι καὶ Χάρος πλάστης,
 Γάμος εἶνε τὸ ζῶδιον καὶ σὺ δὲν ἐστοχάστεις,
 Νὰ γείνης νύφη ὁμορφονιά κ' ὁμορφοστόλισμένα
 Στὴ μαύρη γῆ ποῦ τὸν ἀνθὸ τρυγᾷ καὶ τὸν μαρμαίνει.

Ἄν εἶμαι Χάρος χαλαστής, εἶμαι καὶ Χάρος πλάστης,
 Ταῖοι θὰ βροῦν τὰ νιάτα σου τὸ νιὸ ποῦ δὲ στοχάστεις,
 Ποῦ θὰ φυλάει στὸν ἔπνο σου τ' ἀπάρθενά σου κάλλη,
 Καὶ θὰ προσμένῃ τὴν ἀγῆν ποῦ θὰ ξεπνήσῃς πάλι!

(Ἰούλιος 1897)

Μ. ΜΑΛΑΚΑΣΗΣ